

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 337/2025-21

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a zo sudcov Miroslava Duriša (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], Belgicko, zastúpenej Advokátska kancelária Mandzák a spol., s.r.o., Zámocká 5, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava IV (pôvodne Okresného súdu Bratislava V) v konaní vedenom pod sp. zn. B5-15C/17/2019 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Mestského súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B5-15C/17/2019 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. B5-15C/17/2019 **p r i k a z u j e** konať bez zbytočných prietahov.
3. Sťažovateľke **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **4 000 eur**, ktoré **j e** jej Mestský súd Bratislava IV **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Mestský súd Bratislava IV **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľke trovy konania v sume **949,17 eur** a zaplatiť ich právnej zástupkyňi sťažovateľky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka označená v záhlaví tohto rozhodnutia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom mestského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. B5-15C/17/2019. Sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti žiada, aby ústavný súd prikázal mestskému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov a priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 20 000 eur, ako aj náhradu trov konania.
2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka podala 2. marca 2017 v súdnom konaní na Okresnom súde Bratislava V vzájomnú žalobu vo veci zrušenia a vyporiadania podielového spoluvlastníctva.
3. V súvislosti s podaným vzájomným návrhom na zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva súd prvej inštancie danú vec vylúčil na samostatné konanie uznesením č. k. 15C/224/2016-283. Konanie o vzájomnej žalobe sa vedie pod sp. zn. 15C/17/2019.
4. Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 15. október 2020 a následne na 11. február 2021 (v ústavnej sťažnosti uvedený rok 2020, pozn.).
5. Sporové strany navrhovali nariadenie znaleckého dokazovania pre účely zistenia ceny predmetných nehnuteľností, preto okresný súd uznesením zo 7. mája 2021 im uložil povinnosť zložiť preddavok na trovy spojené s vykonaním znaleckého dôkazu. Po vypracovaní znaleckého posudku súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 20. jún 2023, ktoré odročil na neurčito.
6. Dňa 16. januára 2025 súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 25. marec 2025, ktoré následne odročil na 23. september 2025.

II.

Argumentácia sťažovateľky

7. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka, že mestský súd a pôvodne okresný súd v napadnutom konaní ani do dnešného dňa meritorne nerozhodli, t. j. po vyše ôsmich rokoch od podania vzájomnej žaloby v roku 2017, čím porušili označené práva podľa ústavy a dohovoru.
8. Predmetom napadnutého konania je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva medzi dvoma dedičkami, ide o štandardný predmet rozhodovania všeobecných súdov. Predmetná právna vec nie je právne ani fakticky zložitá.
9. Sťažovateľka nijak neprispela k doterajšej dĺžke napadnutého konania, riadne a včas uplatňovala svoje procesné práva a povinnosti, jej správanie nevykazuje úmysel sťažovať alebo odďaľovať

súdne konanie. Bola síce upozornená na predloženie plnomocenstva svojmu právnomu zástupcovi (po nadobudnutí plnoletosti), sťažovateľka si túto povinnosť obratom splnila. Ani uvedené správanie sťažovateľky nie je preto prejavom účelového oddialenia konania.

10. Súd prvej inštancie má povinnosť zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty z dôvodu, pre ktorý sa účastník konania na súd obrátil. Ide aj o základný princíp civilného sporového konania (čl. 17 Civilného sporového poriadku). Právna neistota sťažovateľky trvá vyše osem rokov bez jediného meritórneho rozhodnutia, čo je bezpochyby neodôvodneným a zbytočným prieťahom v konaní. Uvedený zbytočný prieťah nemôže ospravedlniť ani nadmerná zaťaženosť súdu prvej inštancie.

11. Sťažovateľka ako dedička nadobudla na základe rozhodnutia o dedičstve nehnuteľnosti, ktoré jej však majoritná dedička neumožňuje riadne užívať a nie je ochotná zaplatiť žiadnu náhradu za užívanie. Sťažovateľka bola povinná zaplatiť pomernú časť dlhov za poručiteľa v súvislosti s nadobudnutím dedičstva (celkovo 11 557,69 eur). Tieto okolnosti umocňujú neisté postavenie sťažovateľky, čo následne zvyšuje význam napadnutého konania pre sťažovateľku. Nečinnosť súdu prvej inštancie vyvoláva u sťažovateľky pocity frustrácie, neistoty a nedôveru vo fungovanie právneho systému. V inom obdobnom prípade sťažovateľky ústavný súd rozhodol o porušení označených práv podľa ústavy a dohovoru (III. ÚS 111/2021). Uvedené len podporuje jej obavu, že aj v napadnutom konaní boli porušené jej práva podľa ústavy a dohovoru.

12. Konkrétne okolnosti prerokovanej veci, najmä intenzita a rozsah porušenia práv sťažovateľky, predmet napadnutého konania a jeho význam pre sťažovateľku, ako aj doterajšia judikatúra vedú k záveru o opodstatnenosti návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia a tiež k primeranosti uplatnenej sumy finančného zadosťučinenia.

13. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky predbežne prerokoval a uznesením č. k. I. ÚS 337/2025-12 z 29. mája 2025 ju v celom rozsahu podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) prijal na ďalšie konanie.

III.

Vyjadrenie mestského súdu

14. Po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie a na výzvu ústavného súdu reagoval podpredseda mestského súdu, ktorý v podaní sp. zn. 1 SprV/359/2025 z 19. júna 2025 uviedol, že predmetný spor začal pôvodne na okresnom súde 3. marca 2017. V období od 3. marca 2017 do 5. februára 2020 (do pridelenia spisu poslednej zákonnej sudkyňi) súd prvej inštancie vykonal čiastočné úkony spojené s prípravou pojednávania (výzva na zaplatenie súdneho poplatku za vzájomnú žalobu z 3. mája 2017, prípis z 23. októbra 2017). Strany sporu predložili vyjadrenia 5. septembra 2017, 26. júna 2018 a 12. novembra 2018. Pokiaľ ide o obdobie od 5. februára 2020, podpredseda mestského súdu sa pridrižiava vyjadrenia zákonnej sudkyne. Celková dĺžka napadnutého konania je sčasti ovplyvnená opakovaným prerozdeľovaním spisu zákonným sudcom, nariadením znaleckého dokazovania a jeho doplnením (aj v súlade s návrhom sťažovateľky).

Predmet konania patrí k štandardnej rozhodovacej činnosti všeobecných súdov, významnú úlohu pri rozhodovaní takéhoto sporu zohráva aj vôľa strán dohodnúť sa, ktorá v danej veci nie je prítomná, keď strany sporu sa nedohodli ani na hodnote nehnuteľností, ktoré sú predmetom vyporiadania. Uplatnenú sumu finančného zadostučinenia považuje za neprimeranú. Zákonná sudkyňa v priloženom vyjadrení uviedla, že bezprostredne po pridelení spisu nastali obmedzenia spojené s ochorením COVID-19 (marec 2020). Súd prvej inštancie nariadil pojednávanie na 15. október 2020. Sťažovateľka ako žalovaná doručila 13. októbra 2020 súdu prvej inštancie vzájomnú žalobu. Pojednávanie 15. októbra 2020 súd odročil na 11. február 2021, pričom tento termín bol zrušený v dôsledku opatrení spojených s ochorením COVID-19. Dňa 7. mája 2021 súd prvej inštancie uložil stranám povinnosť zaplatiť preddavok na trovy dokazovania (znalecké dokazovanie). Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka sťažnosť, ktorú súd uznesením z 22. júna 2021 zamietol. Súd prvej inštancie nariadil uznesením z 21. októbra 2021 znalecké dokazovanie. Dňa 20. januára 2022 súd prvej inštancie vyzval ustanovenú znalkyňu na bezodkladné vyhotovenie znaleckého posudku, keďže ho nevyhotovila a nepredložila ho v súdom určenej lehote. Opätovnú urgenciu zaslal znalkyni 13. apríla 2022. Z úradného záznamu z 10. marca 2023 vyplýva, že spis bol u vyššieho súdneho úradníka nepretržite od 8. júla 2022 do 10. marca 2023 bez toho, aby bol daný na konkrétnu lehotu. Vyšší súdny úradník nereagoval na podanie advokátky sťažovateľky z 12. apríla 2022 a ani znalkyne z 12. augusta 2022 a spis nepredložil zákonnej sudkyni na ďalšie riešenie.

15. Vypracovaný znalecký posudok bol predložený súdu prvej inštancie 1. júna 2023.

16. Pojednávanie nariadené na 20. jún 2023 súd prvej inštancie odročil na neurčito z dôvodu odchodu zákonnej sudkyně na zahraničnú stáž a z dôvodu žiadosti sťažovateľky o vyjadrenie sa k námietkam žalovanej proti znaleckému posudku.

17. Od 1. septembra 2023 bola zákonná sudkyňa na dlhodobej stáži v zahraničí (1 rok), v dôsledku čoho bol spis prerozdelený inej zákonnej sudkyni. Dňa 13. septembra 2024 bol spis vrátený pôvodnej zákonnej sudkyni po návrate zo stáže v zahraničí.

18. Na pojednávaní 25. marca 2025 sa právna zástupkyňa sťažovateľky nevedela preukázať plnomocenstvom od sťažovateľky (po dosiahnutí plnoletosti). Z uvedeného dôvodu súd prvej inštancie nemohol pokračovať v pojednávaní.

19. Predmetná právna vec je právne náročná vzhľadom na nároky uplatnené stranami v priebehu konania, kde ide o vyporiadanie dvoch nehnuteľností (náhrada za investície na nehnuteľnosti, náhrada za neužívanie spoluvlastníckeho podielu, náhrada za náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti), pričom strany sporu sa nedokázali dohodnúť ani na hodnote vyporiadovaných nehnuteľností. Súd prvej inštancie nariadil doplnenie znaleckého posudku o ďalšie znalecké úlohy 24. apríla 2025. Vo veci je nariadené pojednávanie na 23. september 2025, na ktorom možno očakávať výsluch navrhnutých svedkýň, záverečné reči strán a meritórne rozhodnutie.

IV.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

20. Ústavný súd v súlade s § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania vo veci ústavnej sťažnosti, keďže na základe podaní mestského súdu a sťažovateľky, berúc do úvahy skutočnosti vyplývajúce zo spisu mestského súdu vzťahujúceho sa na napadnuté konanie, dospel k záveru, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

21. Podstatou argumentácie sťažovateľky je námietka porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu prvej inštancie v napadnutom konaní, ktorého predmetom je vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam.

22. Pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 280/08, I. ÚS 326/2010).

23. Ústavný súd pri rozhodovaní o ústavných sťažnostiach namietajúcich porušenie už citovaných práv vychádza zo svojej ustálenej judikatúry, v súlade s ktorou účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

24. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo porušené základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania (resp. strany v spore) a postup samotného súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou ESLP ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02).

25. Pri posudzovaní prvého kritéria – zložitosti veci ústavný súd vychádzal z toho, že predmetom napadnutého konania je zrušenie a vyporiadanie podielového spoluvlastníctva k nehnuteľnostiam spolu s rozhodovaním o ďalších nárokoch (náhrada za vložené investície, náhrada za neužívanie nehnuteľnosti, náhrada nákladov spojených s užívaním nehnuteľnosti). Nemožno súhlasiť s odkazom mestského súdu na kategorickú nezhodu medzi stranami sporu (absencia dohody o hodnote nehnuteľností) spojenú s pluralitou uplatnených vzájomných nárokov ako na prvok skutkovej zložitosti veci. Vzájomné popieranie skutkových tvrdení sporovými stranami a rozdielny pohľad na právne posúdenie skutkového stavu je totiž takmer definičným prvkom každého sporového konania (aspoň v určitom rozsahu), preto len z uvedenej okolnosti zásadne nemožno vyvodzovať skutkovú a právnu náročnosť sporu. Potrebu nariadiť a doplniť znalecké dokazovanie

možno vnímať ako prvok skutkovej zložitosti veci, ktorá mohla viesť k sťaženiu postupu súdu prvej inštancie v napadnutom konaní. Právny skutok zložitosti veci ústavný súd neidentifikoval, ide o bežnú súčasť rozhodovania všeobecných súdov v civilnej sporovej agende. Z hľadiska významu veci pre sťažovateľku nejde o privilegovaný typ konania, v ktorom by sa vyžadovala osobitná rýchlosť konania súdu.

26. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotil, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, bolo správanie sťažovateľky ako strany napadnutého konania. Ústavný súd nezistil také správanie sťažovateľky, ktoré by prispelo k vzniku zbytočných priet'ahov v napadnutom konaní. Za také konanie nemožno považovať opomenutie doručiť plnomocenstvo právnenému zástupcovi po dovŕšení plnoletosti. Uvedenú prekážku sťažovateľka promptne po výzve súdu prvej inštancie odstránila.

27. Tretím kritériom, podľa ktorého ústavný súd hodnotí, či v napadnutom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, je postup súdu prvej inštancie v napadnutom konaní. Ústavný súd pritom vychádzal zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné priet'ahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

28. Predmetná vec začala podaním vzájomnej žaloby sťažovateľkou 2. marca 2017 (vylúčená na samostatné konanie), t. j. napadnuté konanie trvá 8,5 rokov na jednom stupni súdnej sústavy bez jediného meritórneho rozhodnutia vo veci. Súd prvej inštancie vykonal viaceré pojednávania a nariadil znalecké dokazovanie, resp. jeho doplnenie. Procesnú aktivitu súdu prvej inštancie možno celkovo hodnotiť ako neefektívnu a nesústredenú, čoho najväčším dôkazom je to, že v doterajšom priebehu konania ani raz meritórne nerozhodol. Trvanie súdneho konania vo vymedzenom rozsahu na jednom stupni súdnej sústavy bez meritórneho rozhodnutia je ústavne neakceptovateľné. Napokon na dokreslenie ústavne nesúladného postupu súdu prvej inštancie v napadnutom konaní ústavný súd poukazuje aj na viaceré obdobia nečinnosti – v rozsahu 9 mesiacov v období od 8. júla 2022 do 10. marca 2023 (na ktoré poukazuje aj samotná zákonná sudkyňa), obdobie nečinnosti v rozsahu 1 roka a 7 mesiacov od 21. októbra 2021 do 1. júna 2023 (t. j. obdobie dodania znaleckého posudku od ustanovenej znalkyne) a obdobie nečinnosti (v zásade okrem rozhodnutia o znalečnom a zasielania podaní strán protistrane) v rozsahu 1 roka a 3 mesiacov od 20. júna 2023 do 13. septembra 2024 (t. j. efektívne obdobie, keď bola aktuálna zákonná sudkyňa na zahraničnej stáži), pričom sudkyňa nariadila 13. januára 2025 pojednávanie na 25. marec 2025.

29. Pokiaľ ide o odkaz mestského súdu na opakované pridelenie spisu novým zákonným sudcom, ktorý možno vnímať ako obranu mestského súdu, ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, podľa ktorej nie je možné prenášať technicko-organizačné problémy štátnych orgánov na účastníkov konania, čo platí o to viac, ak to má za následok porušenie ich základných práv alebo slobôd. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 127/04) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, nemôže byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov a v konečnom dôsledku nezavazuje štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce

zbytočné prietahy v súdnom konaní (IV. ÚS 97/04, IV. ÚS 136/03, IV. ÚS 35/06, II. ÚS 481/2017). Rovnako tak uviedol, že hoci nie všetky nástroje na vyriešenie tzv. objektívnych okolností sa nachádzajú v dispozičnej sfére vedenia súdu či konajúceho sudcu, nemožno systémové nedostatky v oblasti výkonu spravodlivosti pripisovať na ťarchu účastníkov súdneho konania (pozri napr. I. ÚS 119/03, II. ÚS 179/2013, II. ÚS 264/2013, II. ÚS 481/2017). Rovnaký záver vyplýva aj z judikatúry ESLP, v zmysle ktorej je na členských štátoch, aby organizovali svoje právne systémy takým spôsobom, aby zaručili rozhodnutie o veci v primeranej lehote, preto nadmerné pracovné zaťaženie nemožno vziať do úvahy (porov. Vocaturo proti Taliansku, rozhodnutie z 24. 5. 1991, séria A, č. 206-C, § 17; Cappello proti Taliansku, rozhodnutie z 27. 2. 1992, séria A, č. 230-F, § 17; sťažnosť vo veci Bieliński proti Poľsku, č. 48762/19, rozhodnutie z 21. 7. 2022, § 46).

30. Obdobne pandémie ochorenia COVID-19 môže byť dôvodom nečinnosti, avšak v rámci ojedinelej nečinnosti trvajúcej kratší čas aj s prihliadnutím na predmet konania a jeho význam pre sťažovateľa (IV. ÚS 266/2022, IV. ÚS 422/2022, I. ÚS 61/2025). Obmedzenia, ktoré si vyžiadala pandémie COVID-19, môžu mať nepriaznivý vplyv na vybavovanie vecí vnútroštátnymi súdmi, hoci to v zásade nemôže zbaviť štát všetkej zodpovednosti za nadmernú dĺžku predmetného konania (sťažnosť vo veci Q and R proti Slovinsku, č. 19938/20, rozhodnutie z 8. 2. 2022, § 80). Na túto obranu mestského súdu prihladol ústavný súd iba čiastočne a zohľadnil ju pri rozhodovaní o návrhu na priznanie finančného zadosťučinenia, berúc do úvahy, že obmedzenia v súvislosti s pandemiou začali v čase, keď napadnuté konanie trvalo tri roky, čo bol adekvátny čas na meritórne rozhodnutie súdom prvej inštancie, prípadne na výraznejší procesný postup v napadnutom konaní.

31. Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie bol v napadnutom konaní pri rozhodovaní o právnej veci sťažovateľky opakovane nečinný a postupoval neefektívne bez toho, aby existoval objektívny a relevantný dôvod, ktorý by ospravedlnil uvedený neefektívny postup. Súd prvej inštancie teda nezvolil taký procesný postup, ktorý by smeroval k rýchlemu odstráneniu právnej neistoty sťažovateľky ako strany napadnutého konania, hoci mu v tom nebránila žiadna zákonná alebo iná objektívna príčina. Postupom súdu prvej inštancie tak bolo v napadnutom konaní porušené základné právo sťažovateľky na prerokovanie jej veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, preto ústavný súd rozhodol v súlade s čl. 127 ods. 2 prvou vetou ústavy a § 133 ods. 1 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené v bode 1 výroku tohto nálezu.

32. V posudzovanom období v napadnutom konaní konal pôvodne Okresný súd Bratislava V a následne od 1. júna 2023 Mestský súd Bratislava IV. V zmysle § 18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 Z. z. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sídlach a obvodoch súdov“) od 1. júna 2023 prechádza výkon súdnictva v ostatných veciach z Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava IV. Podľa § 18n ods. 8 písm. d) zákona o sídlach a obvodoch súdov v súvislosti s prechodom výkonu súdnictva podľa odseku 2

prechádzajú od 1. júna 2023 práva a povinnosti vyplývajúce zo štátnozamestnaneckých vzťahov, z pracovnoprávných vzťahov a iných právnych vzťahov zamestnancov zabezpečujúcich jeho výkon a správa majetku štátu, ktorý bol k 31. máju 2023 v správe okresných súdov a ktorý slúži na zabezpečenie výkonu súdnictva podľa odseku 2, v prípade agendy podľa odseku 2 písm. d) z Okresného súdu Bratislava V na Mestský súd Bratislava IV. Z uvedeného dôvodu sa výroky tohto nálezu vzťahujú výlučne na Mestský súd Bratislava IV, ktorý je zároveň označený ako porušovateľ špecifikovaných práv sťažovateľky, hoci ide o posudzovanie obdobia, keď konal ešte aj Okresný súd Bratislava V.

V.

Príkaz konať a primerané finančné zadosťučinenie

33. V čase rozhodovania ústavného súdu napadnuté konanie nie je právoplatne skončené. Na tomto základe ústavný súd mestskému súdu prikázal, aby vo veci konal bez zbytočných prietáhov (bod 2 výroku nálezu).

34. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

35. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľka si uplatnila primerané finančné zadosťučinenie v sume 20 000 eur, ktoré odôvodnila v bode 12 tohto nálezu.

36. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

37. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, ústavný súd v neprospech súdu prvej inštancie hodnotil predovšetkým jeho viaceré obdobia nečinnosti a neefektívny postup. Z tohto hľadiska súd prvej inštancie predĺžil obdobie právnej neistoty sťažovateľky ako strany v napadnutom konaní. Ústavný súd prihliadol aj na doterajšie trvanie napadnutého konania. Čiastočne v prospech súdu prvej inštancie hodnotil skutkovú náročnosť sporu (potreba opakovaného znaleckého dokazovania) a obmedzenia spojené s pandemiou ochorenia COVID-19 spadajúce do priebehu napadnutého konania. Na podklade týchto skutočností ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 4 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 4 000 eur oproti sťažovateľkou navrhovanej sume 20 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhoviel (bod 5 výroku tohto nálezu).

VI. Trov konania

38. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) náhradu trov konania v celkovej sume 949,17 eur.

39. Návrh na priznanie trov právneho zastúpenia ústavný súd posudzoval podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Sťažovateľke priznal trovy právneho zastúpenia za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, písomné podanie ústavnej sťažnosti) podľa § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky. Ústavný súd vychádzal zo základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby za rok 2025 v sume 371 eur (1/4 výpočtového základu podľa § 11 ods. 3 vyhlášky), tiež zo sadzby za náhradu hotových výdavkov (režijný paušál) za každý úkon právnej služby za rok 2025 v sume 14,84 eur (1/100 výpočtového základu podľa § 16 ods. 3 vyhlášky), čo spolu predstavuje sumu 771,68 eur. Ústavný súd vypočítanú náhradu trov sťažovateľky zvýšil podľa § 18 ods. 3 vyhlášky o daň z pridanej hodnoty, pretože právna zástupkyňa sťažovateľky je platiteľom tejto nepriamej dane (zistené zo stránky www.finacnasprava.sk). Pri určení výšky jej sadzby postupoval podľa § 27 ods. 5 zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“), v zmysle ktorého sa pri zmene sadzby dane použije pri každom vzniku daňovej povinnosti sadzba dane platná v deň vzniku daňovej povinnosti. Keďže daňová povinnosť právnej zástupkyne sťažovateľky vznikla dňom dodania služby (§ 19 ods. 2 zákona o DPH), t. j. po 1. januári 2025, ústavný súd použil sadzbu dane z pridanej hodnoty vo výške 23 %. Vypočítanú náhradu trov sťažovateľky takto zvýšil o sumu 177,49 eur. Hodnota náhrady trov konania takto predstavuje sumu 949,17 eur (bod 4 výroku tohto nálezu).

40. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 Civilného sporového poriadku) označenej v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. augusta 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu